

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 7Svk/8/2023
Identifikačné číslo spisu: 7019200117
Dátum vydania rozhodnutia: 14. júla 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Martinčeková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:7019200117.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcov: 1/ S. D., R.. XX.XX.XXXX, D. O. XXXX/XX, XXX XX J., 2/ N. D., R.. XX.X.XXXX, D. O. XXXX/XX, XXX XX J., obaja právne zastúpení JUDr. Marcelom Jurkom, advokátom so sídlom Dominikánske námestie 11, 040 01 Košice, proti žalovanému: Predseda Krajského súdu v Košiciach, so sídlom Štúrova 29, 041 051 Košice, v konaní o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 1Sprl/159/2018 zo dňa 17.12.2018, o kasačnej sťažnosti žalobcov proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 6S/35/2019-18 zo dňa 05.09.2019, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalovanému náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej ako „správny súd“) uznesením č. k. 6S/35/2019-18 zo dňa 05.09.2019 (ďalej ako „napadnuté uznesenie“) odmietol podľa § 59 ods. 3 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 1Sprl/159/2018 zo dňa 17.12.2018.

2. Krajský súd uviedol, že mu dňa 19.02.2019 bolo doručené podanie žalobcov, datované rovnakého dňa, označené ako „žaloba o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach č. 1Sprl/159/2018 zo dňa 17.12.2018 a aj postupu správneho orgánu predchádzajúceho jeho vydaniu“. Podanie žalobcov neobsahovalo predpokladané náležitosti podľa SSP, chýbalo vyhotovenie označeného rozhodnutia žalovaného a absentoval dôvod, pre ktorý žalobcovia svoje podanie urobili, ktorej záležitosti sa týkalo a čo jeho realizáciou očakávali.

3. Správny súd uznesením zo dňa 14.05.2019 vyzval žalobcov, aby v lehote 15 dní od jeho doručenia doplnili svoje podanie a poučil ich, že v prípade, ak svoje podanie nedoplnia alebo neopravia, súd žalobu odmietne. Žalobcovia na toto uznesenie reagovali podaním sťažnosti, o ktorej správny súd

uznesením zo dňa 17.06.2019 rozhodol tak, že ju ako nedôvodnú zamietol a nevyhovel ani žiadosti žalobcov o predĺženie lehoty.

4. Správny súd v odôvodnení kasačnou sťažnosťou napadnutého uznesenia zo dňa 05.09.2019 uviedol, že napriek jasne formulovanej požiadavke v uznesení zo dňa 14.05.2019 akým spôsobom majú žalobcovia svoje podanie zo dňa 19.02.2019 doplniť, neurobili tak a z tohto dôvodu správny súd v konaní nemohol ďalej pokračovať, preto s poukazom na ust. § 59 ods. 3 SSP podanie žalobcov zo dňa 19.02.2019 odmietol.

5. Proti rozsudku krajského súdu včas podali žalobcovia prostredníctvom právneho zástupcu kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. j) SSP. Uviedli cit.: „Žalobcovia zo závažných rodinných dôvodov nemohli v súdom stanovenej lehote splniť si svoju procesnú povinnosť a svoje podanie doplniť, avšak v bezprostredne krátkej dobe po podaní kasačnej sťažnosti tak urobia.“ Žalobcovia navrhli, aby bolo predmetné uznesenie zrušené a v konaní sa pokračovalo.

6. Žalovaný sa k obsahu kasačnej sťažnosti nevyjadril.

7. Dňa 13.01.2020 doručili žalobcovia správne súdu nimi spísané podanie, účelom ktorého bolo opravenie a doplnenie správnej žaloby zo dňa 19.02.2019 a predloženie súvisiacich listinných dôkazov. Žalobcovia zároveň uviedli, že podanie zo dňa 19.02.2019 jednoducho fyzicky nestihli doplniť a k tomuto reálne došlo až 13.01.2020, teda počas konania o podanej kasačnej sťažnosti proti napadnutému uzneseniu.

8. Žalobcovia správne súdu doručili dňa 24.03.2020 nimi spísané podanie, v ktorom uviedli, že advokátska kancelária JUDr. Marcel Jurko bola nimi splnomocnená na konanie o kasačnej sťažnosti podanej dňa 26.11.2019. Žalobcovia tým reagovali na výzvu súdu na doloženie plnomocenstiev k podaniu zo dňa 13.01.2020, ktoré zjavne nebolo spísané advokátom. K dôvodom kasačnej sťažnosti uviedli, že jediným dôvodom je, že zo závažných rodinných dôvodov nemohli v súdom stanovenej lehote doplniť žalobu zo dňa 19.02.2019 a túto reálne doplnili až počas konania o kasačnej sťažnosti dňa 13.01.2020.

9. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou a je prípustná, bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a po oboznámení sa so súdnym spisom a sťažnostnými námietkami, ktorými bol viazaný (§ 453 ods. 2 prvá časť vety SSP), tieto vyhodnotil ako v plnom rozsahu nedôvodné, a preto kasačnú sťažnosť zamietol z nasledovných dôvodov:

10. V danej právnej veci sa žalobcovia správnu žalobou zo dňa 19.02.2019 domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 1Sprl/159/2018 zo dňa 17.12.2018. Správna žaloba však neobsahovala žiadne dôvody, pre ktoré žalobcovia požadovali zrušiť rozhodnutie žalovaného, obsahovala len navrhovaný výrok o jeho zrušení a o povinnosti nahradiť trovy konania. Žalobcovia v žalobe uviedli, že k podaniu žaloby bez náležitostí uvedených v ust. § 182 SSP dochádza z dôvodu dodržania lehoty podľa ust. § 181 SSP a cit. „čiste len z objektívnych dôvodov“. Zároveň sa zaviazali, že tieto náležitosti doručia súdu v čo najkratšom čase.

11. Krajský súd v Košiciach žalobcom dňa 14.05.2019 uznesením č. k. 6S/35/2019-5 uložil povinnosť doplniť podanie v lehote 15 dní, s tým že v uznesení uviedol ako majú opravu vykonať. Zároveň boli poučení o následku nedoplnenia, t. j. o odmietnutí žaloby. Žalobcovia proti uvedenému uzneseniu podali sťažnosť a zároveň požiadali o predĺženie lehoty na doplnenie minimálne do 13.08.2019. Uznesením č. 6S/35/2019-10 zo dňa 17.06.2019 správny súd sťažnosť žalobcov zamietol a ich žiadosti o predĺženie lehoty nevyhovel. Následne správny súd napadnutým uznesením č. k. 6S/35/2019-18 zo dňa 05.09.2019 žalobu podľa § 59 ods. 3 SSP odmietol.

12. Podľa § 59 ods. 1 SSP ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2 SSP.

13. Podľa § 59 ods. 3 SSP ak sa v lehote určenej správnym súdom podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd podanie odmietne uznesením; to neplatí, ak pre uvedený nedostatok možno v konaní pokračovať.

14. Podľa § 62 ods.1 SSP žalobca môže meniť rozsah a dôvody žaloby len do uplynutia lehoty určenej zákonom na podanie žaloby na správny súd.

15. Podľa § 134 ods. 1 SSP správny súd je viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby, ak nie je ďalej ustanovené inak.

16. Podľa § 182 ods. 1 písm. e) sa v správnej žalobe musia okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť aj dôvody žaloby, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné (ďalej len "žalobné body").

17. Žaloba ako podanie vo veci samej (§ 55 ods. 2 SSP) obsahuje okrem všeobecných náležitostí podania (§ 57 ods. 1 SSP) aj osobitné náležitosti stanovené v § 182 SSP. Jednou z týchto náležitostí je v zmysle § 182 ods. 1 písm. e) SSP uvedenie dôvodov žaloby, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné (žalobné body). Vymedzenie dôvodov v žalobe je dôležité z toho dôvodu, že správny súd je nimi viazaný v zmysle § 134 ods. 1 SSP. Z uvedeného vyplýva, že činnosť správneho súdu je ohraničená takto vymedzeným rámcom a správny súd sa musí obmedziť na skúmanie napadnutého rozhodnutia len v tomto smere, t. j. môže preskúmať len označené rozhodnutie a len z uvádzaných dôvodov. Správny súd nemôže (okrem zákonom stanovených výnimiek) z vlastnej iniciatívy za žalobcu nahradiť žalobné dôvody, ani sám nevyhľadáva ďalšie možné vady napadnutého rozhodnutia, iba ak by išlo o vady, ktoré musí posúdiť ex offio. Žaloba teda musí obsahovať aspoň jeden žalobný bod, ktorý musí byť opísaný dostatočne, určito a zrozumiteľne, aspoň tak, aby bolo možné zo žaloby rozpoznať tvrdenie žalobcu, že správne rozhodnutie alebo jeho časť odporuje konkrétnemu všeobecne záväznému právnemu predpisu a toto tvrdenie právne odôvodniť.

18. V tejto súvislosti je tiež potrebné poznamenať, že v správnom súdnictve platí koncentračná zásada, keď žalobca žalobné body môže meniť a rozširovať len do konca lehoty na podanie žaloby. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu. Výnimkou je konanie v sociálnych veciach, v ktorom podľa § 203 SSP dôvody správnej žaloby možno zmeniť alebo doplniť až do rozhodnutia správneho súdu, t. j. nie do uplynutia lehoty na jej podanie.

19. V danom prípade žalobcovia podstatnú náležitosť žaloby, a to žalobné body, neuviedli ani v minimálnom rozsahu v lehote na podanie správnej žaloby. V tejto lehote žalobcovia svoje podanie ani nijako nedoplnili. Pokiaľ žiadny žalobný bod neobsahuje, môže byť tento nedostatok podania odstránený, a to v lehote na podanie žaloby, ako vyplýva z § 62 ods. 1 SSP. Po uplynutí tejto lehoty už nie je možné v priebehu konania vznášať ďalšie námietky a výhrady proti žalobou napadnutému rozhodnutiu, pretože iný výklad tohto ustanovenia by znamenal popretie koncentračnej zásady a iný prístup k tým žalobcom, ktorí by si takýmto spôsobom predlžovali zákonom stanovenú lehotu na uplatnenie žalobných bodov, ktoré podľa právnej úpravy musia uplatniť v správnej žalobe podanej v zákonnej lehote. (obdobne napr. rozhodnutie NSS SR sp. zn. 7Svk/4/2021).

20. V danom prípade teda žalobcovia podali žalobu bez uvedenia akýchkoľvek žalobných bodov a v zákonnej lehote na jej podanie tieto žalobné body žiadnym spôsobom nedoplnili, pritom sa nejedná o konanie, v ktorom by správny súd nebol viazaný dôvodmi žaloby (§ 134 ods. 2 SSP). Nestačilo teda v

zákonnej lehote podať správne súdu akékoľvek podanie označené ako žaloba, ale bolo potrebné podať v tejto lehote také podanie, ktoré môže správny súd ako žalobu skutočne posúdiť.

21. Nebolo možné prihliadať ani na podanie žalobcov zo dňa 13.01.2020, ktorým sa pokúsili odstrániť uvedený nedostatok, keďže bolo podané po uplynutí zákonnej lehoty na podanie správnej žaloby. Sťažnostný dôvod, že zo závažných rodinných dôvodov nemohli v súdom stanovenej lehote žalobu doplniť, je nedôvodný. Dôvody, pre ktoré žalobcovia nemohli podať v zákonnej lehote kompletnú žalobu, sú pre posúdenie jej úplnosti nepodstatné. Tým viac sú nepodstatné dôvody, ktoré im bránili žalobu doplniť v súdom určenej lehote, keďže nebolo zákonnou povinnosťou správneho súdu vyzvať žalobcu na odstránenie tejto vady v zmysle § 59 ods. 1 SSP, pretože takto široko ponímaná povinnosť súdu by zjavne odporovala dispozičnej zásade a tiež zásade koncentrácie konania, v súlade s ktorými je tento typ konania koncipovaný. Postup správneho súdu, pokiaľ vyzýval žalobcov doplnenie žaloby aj po uplynutí zákonnej lehoty na podanie správnej žaloby, bol nadbytočný, pretože aj v prípade, pokiaľ by správna žaloba bola doplnená v sudcovských lehotách na odstránenie väd žaloby, avšak bola by doplnená po uplynutí zákonnej lehoty na podanie správne žaloby, na takto doplnené žalobné body by v zmysle § 62 ods. 1 SSP nebolo možné prihliadnúť.

22. Sami žalobcovia tým, že v zákonom stanovenej lehote na podanie žaloby túto nepodali v zákonom stanovenej forme, znemožnili správne súdu posúdiť zákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného. Táto vada správnej žaloby je podstatná, pretože uvedenie žalobných bodov je jednou z najdôležitejších náležitostí správnej žaloby, preto bola splnená podmienka uvedená v § 59 ods. 3 SSP, a to, že pre uvedený nedostatok nebolo možné v konaní pokračovať.

23. Kasačný súd poukazuje na to, že každý sa môže domáhať svojho práva na nezávislom a nestrannom súde zákonom ustanoveným postupom (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR). V prípade správneho súdnictva tento postup zakotvuje najmä Správny súdny poriadok. Vyššie uvedené ustanovenia Správneho súdneho poriadku ustanovujú konkrétny procesný postup, ako má byť podaná správna žaloba, vrátane opravy, resp. doplnenia tejto žaloby a jej podania v zákonom stanovenej lehote. Tento postup zo strany žalobcov nebol dodržaný a preto nebolo možné prejednať ich žalobu meritórne.

24. Kasačný súd konštatuje, že postup správneho súdu, ktorý napadnutým uznesením odmietol žalobu žalobcov zo dňa 19.02.2019, bol zákonný, preto kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol podľa § 461 SSP.

25. O náhrade trov kasačného konania bolo vo vzťahu k žalovanému rozhodnuté v zmysle § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP a contrario. Úspešným účastníkom kasačného konania bol žalovaný, avšak zo súdneho spisu nevyplývajú žiadne trovy vynaložené v kasačnom konaní, preto mu ich náhradu kasačný súd nepriznal. Žalobcovia neboli v kasačnom konaní úspešní, preto im právo na náhradu trov nepatrí (§ 167 ods. 1 SSP a contrario v spojení s § 467 ods. 1 SSP).

26. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.

